Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 228. — ŠTEV. 228. NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 28, 1923. — PETEK, 28. SEPTEMBRA, 1923. VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

OTOK KRF JE ZOPET GRŠKA LASTNINA

Raz javna poslopja vihra znova grška zastava. — Veliko število laških bojnih ladij v pristanišču. — Italijani nestrpno čakajo trenutka, ko jim bo Grška plačala zahtevano odškodnino. — Namestnik jugoslovanskega ministra za zunanje zadeve je obrazložil stališče jugoslovanske vlade glede Reke.

Atene, Grško, 27. septembra. — Otoku Krfu, katerega so bili Italijani zasedli dne 1. avgusta, zopet gospodarijjo Grki.

Ko so na javnih poslopjih razvili grško zastavo, so oddale italijanske bojne ladje, ki so zbrane v pristanišču, par strelov Grški na čast.

Krf, Grška, 27. septembra. — Opolnoči se je pojavilo za otokom Vido, ki leži nasproti tukajšnjega mesta, enajst italijanskih bojnih ladij.

Prebivalstvo je bilo jako razburjeno, misleč, da se bo okupacija nadaljevala.

London, Anglija, 27. septembra. — Italijansko brodovje bo toliko časa ostalo v grškem pristanišču, dokler ne bo Grška plačala zahtevanih 50,000,000 lir odškodnine.

Atene, Grško, 27. septembra. — Governer otoka Krfa je sporočil, da mu je dal italijanski konzul častno besedo, da nima povratek italijanskega brodovja v pristanišče nobenega sovražnega namena.

Rim, Italija, 27. septembra. — Italijansko brodovje je dobilo povelje, naj ostane v bližini otoka Krfa, dokler ne plača Grška zahtevane odškodnine.

Napolj, Italija, 27. septembra. — Sem sta dospeli dve ladji, kateri sta imeli na krovu italijanske vojake, ki so okupirali Krf.

Prebivalstvo je priredilo vojakom navdušen sprejem.

Ko so korakali po ulicah, se je iz vseh oken usipalo cvetje nanje.

Taranto, Italija, 27. septembra. — Sem so dospeli s Krfa trije transportni parniki. Na njih se nahajajo vojaki in vojni materijal. Pozdravljeni so bili z velikim navdušenjem.

Godba je igrala fašistovsko himno "Giovinezza".

Belgrad, Jugoslavija, 27. septembra. — Nadomestujoči minister za zunanje zadeve je imel v parlamentu dolg govor glede reškega vprašanja.

V slučaju, da bi Italija ne bila zadovoljna z razsodbo mednarodnega razsodišča, bi bila zadeva predložena Ligi narodov. Jugoslavija zaenkrat še ne ve, zakaj je bila Italija zavrnila posredovanje predsednika švicarske republike.

ZDRAVSTVENO STANJE NEW-YORŠKEGA ŽUPANA.

Saratoga Springs, N. Y., 27. septembra. — Zdravstveno stanje newyorškega župana se neprestano boljša. Oteklina na nogi mu je skoraj popolnoma splahnila. V New York se bo vrnil tekom prihodnjih desetih dni.

BIVŠI MINISTRI HOČEJO IMETI SLUŽBO V CIRKUSU.

Budimpešta, Madžarsko, 27. septembra. — Mestna uprava je razpisala službo upravitelja mestnega cirkusa.

Oglasilo se je več sto prosilcev, med njimi tudi trije bivši madžarski ministri.

lužbe pa niso dobili, ker mora biti prosilec sposoben voditi cirkus.

AMERIŠKI MAJNARJI DELAJO V SIBIRIJI.

Moskva, Rusija, 27. septembra. V Tomsk okraj je dospelo osemindvajset izvežbanih ameriških majnarjev, ki bodo delali v tamošnjih majnah. Opremljeni so z vsemi potrebnimi stroji in materijalom.

Plačo bodo imeli dobro in stalno delo, če bodo hoteli.

AMER. KRIŽARKA V BRAZILJSKEM GLAVNEM MESTU.

Rio de Janeiro, 27. septembra. Včeraj zvečer je prispela v tukajšnje pristanišče ameriška križarka "Richmond". V Ameriko bo privedla trupla štiridesetih ameriških mornarjev, članov posadke ameriške bojne ladje 'Pittsburgh', ki so umrli v Braziliji za influenco leta 1918.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče!

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodneje.

1000 Din. ..	$12.30 ..	K 4,000
2000 Din. ..	$24.40 ..	K 8,000
5000 Din. ..	$60.50 ..	K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej še 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	$10.20
300 lir	$15.00
500 lir	$24.50
1000 lir	$48.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj ot 200 lir računimo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljatve, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po mogočnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapred. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe posiani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških delarjih glejte posebeu oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

260 MILJ NA URO.

Slika nam kaže ameriški aeroplan, ki je pred kratkim dosegel rekord na Mitchell Field, L. I. Armadni zrakoplovec je letel ž njim z naglico 260 milj na uro.

TRETJI OKRAJ V OKLAHOMI ZASEDEN

Poslancem se je posrečilo izposlovati ustavno povelje proti milici. — V poslanski zbornici je baje 68 poslancev — Kuklusklancev.

Oklahoma City, 27. septembra. Vojaštvo je zasedlo tretji okraj države Oklahome, namreč Wagone County.

Istočasno so si pa prizadevali člani poslanske zbornice izposlovati ustavno povelje proti governerju Waltonu, potom katerega bi nei mel več pravic vmešavati se v zborovanja poslancev.

Ustavno povelje proti milici so že izposlovali. Veliko poslancev je odpotovalo proti domu.

Governer Walton je rekel: Kolikor se tiče poslanske zbornice, je boj končan. Boj se bo pa nadaljeval proti nasiljem Kuklusklancev, in sicer toliko časa, dokler ne bo najmanj ena tretina državnih okrajev iztrebljena te golazni.

Nasprotniki mu očitajo, da hoče postati državni diktator.

On jim je postregel z dokazi, da je v poslanski zbornici osemindvajset Kuklusklancev.

— Zbornica se bo tedaj lahko sestala — je izjavil, — ko bodo v nji državljani ameriške republike, ne pa državljani nevidnega carstva.

KONEC BOLGARSKE REVOLUCIJE.

London, Anglija, 26. septembra. Iz Sofije je dospela danes zjutraj naslednja brzojavka:

Komunistično gibanje je zatrto, razen v nekem okraju severno od Sofije ter v vasi Ferdinandovo, kjer so vladne čete obkolile komuniste.

Upati je, da se bodo do večera udali in sicer brez prelivanja krvi.

MAJNARJI SO ZNOVA ZAŠTRAJKALI.

Hazleton, Pa., 27. septembra. — Uradniki okraja štev. 7 United Mine Workers so naročili 18,000 delavcem, zaposlenih pri Lehigh and Wilkes-Barre Coal Company, naj takoj zaštrajkajo.

To se je zgodilo vsled tega, ker se družba noče držati dogovora glede osemurnega delavnika.

KAJ JE POVZROČILO SMRT PETNAJSTLETNE

Ugibanja detektivov in sodnijskih izvedencev. — Emma Dickson je pripovedovala svojim prijateljicam, da se bo vkratkem poročila.

Millville, N. J., 27. septembra. Pred dvema tednoma je neznanokam izginila petnajstletna cerkvena pevka Emma Dixon. Par dni zatem so jo našli mrtvo kraj pota v tukajšnji bližini.

Pokopali so jo misleč, da je postala žrtev avtomobilne nesreče. Kmalu po pogrebu so pa začele krožiti govorice, da je bila najbrže umorjena, da jo je umoril kak njen ljubimec, ki se je bal, da bi ne prišlo razmerje na dan.

Sodnija je dala izkopati truplo, da bodo sodniki dognali, če je bila pokojnica v drugem stanu.

Njene tovarišice so izjavile, da jim je že pred par tedni pripovedovala, da se bo poročila.

Ali je o možitvi kar tako na splošno govorila, ali je pa imela res izbranega ženina?

Ali je vedela za določbe v drugih državah?

O teh vprašanjih ugibajo detektivi lahko poroči brez dovoljenja svojih staršev?

Ali je bila morda že poročena?

O teh vprašaijih ugibajo detektivi in sodnijski izvedenci.

Povod za nasilni umor sta najbrže dali dve stvari. Morda jo je morilec umoril, ker ga je silila v zakon. Ali jo je pa umoril mož, s katerim je bila poročena?

Umorjena je bila par korakov vstran, kjer so našli truplo. Po smrti je odnesel morilec truplo kraj ceste, hoteč s tem napraviti vtis, da je postala žrtev avtomobilne nesreče.

Imena njenih ljubimcev so policiji znana. Policija jih bo v kratkem zaslišala.

ROMUNSKA NUDI BOLGARSKI SVOJO POMOČ.

Bukarešta, Romunska 27. sept. Romunska vlada je ponudila Bolgarski vojaško pomoč, da zopet napravi red v državi, če bi revolucijonarji stopili na krmilo.

KKVAVA BITKA V DRAŽDANIH.

London, Anglija, 27. septembra. Danes so se spopadli v Draždanih komunisti z radikalci.

Eden je bil usmrčen, nad dvajset pa težko ranjenih. Pretepače je šele policija razgnala.

USODA WARDA V ROKAH POROTE

Značilen govor državnega pravdnika. — "Ker je Ward lagal in ubijal, zasluži smrt!" — Sherman je govoril tri ure neprenehoma.

White Plains, 27. septembra. — Tekom svojega govora je vzel državni pravdnik Carl Sherman v roke revolver, s katerim je ustrelil Ward Petersa, stopil pred porotnike ter zahteval naj ga spoznajo krivim umora po prvem redu. —

Jutri, ko bo Wardov triintrideseti rojstni dan, bo imela njegov slučaj porota v rokah in bo odločevala o njegovem življenju in smrti.

— Ward je lagal, — je rekel Sherman — zatajil je vse podrobnosti, zatem, ko je usmrtil neoboroženega moža.

Ward je sedel mirno kot da bi bil iz kamna izklesan. Tudi njegova žena, ki je sedela poleg njega, je bila precej mirna. Včeraj je samo enkrat zajokala.

Po končani obravnavi je Ward molče prikimal nekaterim svojim prijateljem.

— Wardov zagovornik — je izvajal Sherman napram porotnikom — vas je prosil včeraj milosti. Nedolžen človek ne potrebuje nobene milosti. Potrebuje jo le zločinec, ki pa milosti ne zasluži. Ta mož nima nobenih dokazov za svojo nedolžnost. Ta mož je kriv. Jaz vam ne predlagam nobenih teorij. Jaz vam predlagam edinole dejstva, mrzla, trda dejstva. Če zagovornik nima dokazov, se mora poslužiti propagande. Obrniti mora pač pozornosti v drugo smer. Uverjen sem, da vas obtoženčev zagovornik ni prepričal in da boste sodili po svoji vesti in po svojem najboljšem prepričanju.

Gessler, diktator Nemčije.

BAVARCI SO ZADRŽALI SENATORJA LA FOLLETTA.

Frankfurt, Nemčija, 27. sept. — Senator La Follette, ki je hotel zapustiti Bolgarsko baš v trenutku, ko je bilo proglašeno diktatorstvo, je bil pridržan z družino vred na bavarski meji.

Ko se je izkazal, kdo je, so se opravičili in ga izpustili. Vedeli so, da je prišel moka iz Rusije ter so mislili, da je boljševiški agitator.

PARNIK "MAJESTIC" JE DOSEGEL REKORD.

Southampton, 26. septembra. — Parnik White Star črte Majestic je dospel v Cherbourg iz New Yorka ob devetih zvečer. Ocean je prevozil v rekordnem času. Iz New Yorka do Cherbourga je potreboval pet dni, pet ur in 21 minut. Vozil je s povprečno naglico 24 vozlov na uro.

VOJAŠKI DIKTATOR UPRAVLJA NEMČIJI

Predsednik nemške republike je poveril kontrolo nad Nemčijo obrambnemu ministru. — Revolucijonarno gibanje na Bavarskem. — Von Kahr načeljuje bavarski vladi. — V premogovnem okrožju je zaštrajkalo 6000 majnarjev. — Ostali jim bodo v kratkem sledili. — Za javno varnost na Bavarskem.

London, Anglija, 27. septembra. — Predsednik Ebert je imenoval obramnega ministra dr. Gesslerja nemškim diktatorjem.

To je storil baje vsled tega, da zaustavi revolucijonarno gibanje, ki je izbruhnilo na Bavarskem.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. — V imenu predsednika Eberta je bil izdan včeraj zvečer "predsedniški dekret", ki preklicuje razne ustavne pravice, med njimi, svobodo govora in tiska ter pravico zborovanja ter daje policiji in vojaštvu dovoljenje, da sme preiskovati privatne domove.

Obrambni minister je dobil vso polnomoč.

To polnomoč lahko deli z vsakim vojaškim poveljnikom ali pa s civilnim komisarjem.

Generalnim komisarjem za Bavarsko je bil imenovan dr. von Kahr. Njegova naloga je ustanoviti mir v Monakovem in po deželi.

Če bi se mu zdelo potrebno, ima pravico proglasiti izredno stanje.

Tudi na Bavarskem je zabranjena svoboda govora, tiska in javnega zborovanja.

Iz vsega tega je razvidno, da je položaj na Bavarskem izvanredno resen.

Vlada je storila vse, kar je v njeni moči, samo da prepreči protirevolucijo narodnih socijalistov, katerim poveljuje Adolph Hitler.

"Tageblatt" je dobil iz Monakova poročilo, da je vlada prehitela narodne socijaliste (fašiste) s tem, da je imenovata von Kahra diktatorjem.

Če bi čakala še pa rur, bi se Hitler sam proglasil za diktatorja Bavarske.

Duesseldorf, Nemčija, 27. septembra. — Premogarji v Gelsenkirchen, Recklinghausen in Wanne so proglasili danes generalni štrajk.

Ti kraji se nahajajo v osrčju Porurja.

Ta štrajk je prvi protest proti berlinski vladi, ki je zapovedala svojim ljudem, naj prenehajo s pasivnim odporom ter naj se lepo mirno vrnejo na delo.

Do opoldne je zaštrajkalo 600 majnarjev. Do jutrišnjega dne jim bodo najbrže vsi ostali sledili.

KONGRESNIK HILL "GA" SAM KUHA

Po dolgotrajnem prizadevanju se mu je posrečilo prisiliti prohibicijske agente, da so si ogledali njegovo "delavnico".

Washington, D. C., 27. sept. — Republikanskemu kongresniku Hillu iz Marylanda se je po dolgotrajnih prizadevanjih posrečilo vzbuditi zanimanje prohibicijskih agentov.

Zanimati so se začeli za "delavnico" v njegovi hiši, kjer dela Hill znamenite poskuse z vini ter razno drugo kuhano in žgano pijačo.

Že več tednov je javno v listih pozival prohibicijskega komisarja Haynesa, naj pošlje v njegovo klet par "izvedencev", ki bodo preštudirali njegove metode. Gospod Haynes je končno vseeno poslal k njemu dva kemika, ki bosta preiskala in pokusila njegov izdelek.

Kongresnik Hill je objavil v listih, da se že dolgo časa peča z "munšajnarijo" ter da je dosegel na tem polju izvanredne uspehe. Tako naprimer izdeluje pivo, ki ima dvanajst procentov alkohola.

Poslanec hoče na ta način prisiliti prohibicijske oblasti, da bi izjavile, koliko alkohola naj vsebuje pijača, da je opojna.

Posl. Hill je odločen nasprotnik osemnajstega amendmenta.

ŽELEZNIČARJI BODO ZAHTEVALI VIŠJE PLAČE.

Cleveland, O., 27. sejtembra. — Generalni ravnatelj unije železničarjev bo v par dneh vložil prošnjo, za 12-odstotno zvišanje plač. Članstvo je na zadnjem zborovanju soglasno zahtevalo zvišanje.

UPOR V JETNIŠNICI.

Berlin, Nemčija, 26. septembra. V Allensteinu, Vzhodna Prusija, so se uprli kaznjenci, 600 po številu. Zvezali so paznika, razbili vse po jetnišnici in pobegnili.

MINISTRSVO NA HAITI ODSTOPILO.

Port au Prince, Haiti, 27. sept. Danes so odstopili vsi haitski ministri. Predsednik Borno je imenoval nov kabinet. Ministri so odstopili vsled osebnih razlogov, ne pa vsled političnega položaja.

SOVJETSKI URADNIKI NAPADENI OB MEJI.

Moskva, Rusija, 27. septembra. Zavratni morilci so napadli predsednika ruske karelske komisije, Lawrowa ter ga usmrtili in ranili tri njegove tovariše.

Komisija se je vračala iz Finske ter je baš prekoračila mejo.

RUSIJA BO IMPORTIRALA BOMBAŽ IZ ZDR. DRŽAV.

Moskva, Rusija, 27. septembra. Sovjetska vlada bo importirala iz Amerike velikansko množino bombaža.

Mr. Roguine, predsednik tekstilnega trusta bo nadzoroval eksport.

KANCLER JE OBVESTIL POSLANIKE O KAPITULACIJI.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Kancler Stresemann je nocoj obvestil zavezniške poslanike, da je Nemčija zapovedala svojim ljudem v Ruhr okraju, naj takoj prenehajo s pasivnim odporom.

Francoska in belgijska vlada nista bili o tem oficijelno obveščeni.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino $3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKI DNEVNIK

Owned and Published by

Mihaljic Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00 — za pol leta $3.00 — Za New York za celo leto $7.00 — za pol leta $3.50 — Za inozemstvo za celo leto $7.00 — za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam vedno sporočuje bivališče naznanl, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNC. NEW YORK CITY

DVA POTNIKA

Proti Ameriki pluje parnik "Aquitania".

Na krovu ima vsepolno potnikov, med temi sta pa dva najbolj znamenita. Oba sta borilca, oba sta tekmovalca, oba v svoji stroki.

Prvemu je ime Papyrus.

To je tri leta star angleški konj-dirkač. V New Yorku se bo udeležil tekme ter bo skušal prehiteti vse konje, ki bodo tekmovali z njim.

Drugi se pa piše Anton Radnik. Doma je iz Jugoslavije ter potuje v Ameriko.

Anton Radnik ni še nikdar dobil pri nobeni tekmi nobene nagrade.

Kljub temu je pa že večkrat tekmoval in se boril z Lakoto, Revščino in Nezaposlenostjo.

Konj Papyrus je v posebni kabini na vrhnjem krovu. Poleg njega so nadkonjarji in konjarji ter hlapci, ki čakajo s skledo za njim.

Anton Radnik je v medkrovju. Je s kositrnega krožnika, je in ne vpraša, če je hrana užitna ali ne.

Ko je odhajal parnik iz Anglije, ga je spremljal na razdaljo treh milj aeroplan ter ob slovesu oddal pet strelov.

Anton je ob teh strelih pomolil glavo iz zatehle luknje, misleč, da je izbruhnila nova vojna ter da ladjo obstreljujejo.

Pomiril se je pa, ko so mu povedali, da streljajo na čast konju, ki se vozi v prvem razredu.

Konj Papyrus bo sprejet v tej deželi z vsemi častmi in vsem dostojanstvom. Na pomolu bo igrala godba, in nič ne bo čudnega, če ga bo slovesno pozdravil newyorški nadomestujoči župan.

Tudi na sprejem Antona Radnika se že pripravljajo.

Biriči na Ellis slandu vsak dan po več ur telovadijo, da ga bodo lahko temuspešnejše pehali z oddelka v oddelek.

Priganjači na Erie železnici so že določili, kam ga bodo zaprli, da ga bodo lahko varno spravili daleč tja v Pennsylvanijo.

Premogarski baroni so mu že določili ozek in nizek prostor v mokri majni, kjer bi lahko čakal svoje zadnje ure.

Po par letih se bo morda kljub temu porodila v njem želja, da bi bilo zanj veliko boljše, če bi bila njegova mati kobila . . .

Iz Slovenije.

Otvoritev društvenega doma.

Iz Roba pri Vel. Laščah poročajo: Ni še minilo eno leto, ko je naše društvo obhajalo svojo 20-letnico. Naše veselje nam je takrat kalila zavest, da društvo nima še za svoje delovanje primernega doma. Ta vsetletna želja se nam je letos uresničila; na Veliki Šmaren se je slovesno blagoslovil in otvoril naš društveni dom. Te lepe slavnosti so se udeležila vsa sosedna in mnogo oddaljenih društev. Blagoslovitev je ob prisotnosti več duhovnikov izvršil domači župnik potem, ko smo se v cerkvi pri popoldanski službi božji zahvalili Bogu za vso pomoč pri težavnem delu. Saj je bil opravičen napis: "V trudu in znoju, polnem radosti, domu gradimo slavo in čast!", ki pa ima še večji pomen za naše prihodnje društveno delovanje. Pri otvoritvi je nastopilo več govornikov, slavnostni govor pa je imel Jernej Hafner, ki nam je razložil pomen društva za sedanji čas ter nas bodril k nadaljevanju požrtvovalnega in složnega dela. Zelo nas je razveselil nastop pevskega zbora, ki je pod spretnim vodstvom društvenega voditelja nadučitelja Intiharja zapel tri ljubke in za tako slavnost zelo pomenljive pesmi. Vso slovesnost je zelo povzdignila tudi orlovska godba iz skocijana. Z uprizoritvijo dr. Krekove igre "Turški križ" nam je društvo zopet pokazalo, kako napreduje v dramatiki. Tako se je otvoril z igro dr. Kreka v njegovem rojstnem okraju že tretji dom, kjer se bo v njegovem duhu izobraževala in vzgajala naša mladina.

Spomenik padlim vojakom.

Iz Gorij pri Bledu poročajo: Dne 9. septembra so odkrili pri nas na slovesen način spomenik v svetovni vojni padlim vojakom gorjanske občine. Izklesal ga je radovljiški kamnosek in soglasna sodba vseh, ki so spomenik videli, je ta, da se je ž njim prav posebno izkazal. Na mramornati plošči so vekovečena 103 imena padlih domačinov vojakov. Spomenik velja 20,000 dinarjev in so si zanj stekli največ zaslug Jernej Cundrič, pletarski učitelj in predsednik invalidov, župan in podpredsednik Josip Zaje, tajnik in blagajnik Jurij Šimnic in V. Božič.

Vesti iz poljanske doline.

Prve dni septembra smo ob najlepšem vremenu kosili lepo travo po senožetih in lokah. Pod toplimi solnčnimi žarki se je otava kaj hitro sušila. V treh, štirih dneh smo imeli ves senen pridelek na varnem, tako smo hiteli. Za živino je dobro preskrbljeno, pa tudi poljski pridelek je zadovoljiv. I sadno drevje je polno. Pametni gospodarji ga mnogo posušé za zimo ter jim tako dosti zaleže. Najmanj pa imajo od dobre sadne letine oni, ki kuhajo z njega žganje. Lansko jesen so ga toliko nakuhali, da so ga pili doma in po krčmah kar iz kozarcev. Posledice navadno niso izostale.

Tihotapstvo je še vedno jako živahno. Prenaša se posebne vrste tobak po kozjih stezicah na laško stran. S to zloglasno obrtjo se bavi zlasti mlajši moški pa, žal, tudi ženski svet.

Zdaj imamo redno poštno zvezo med Škofjo Loko in Žiri. Koliko časa bo obstala, je vprašanje. Čudno se človeku zdi, zakaj ne prevzame poštna uprava prevažanje pošte s svojimi avtomobili, saj jih ima baje v Ljubljani več na razpolago. Prevažanje bi se ji vsekako dobro izplačalo. Potnikov je navadno poln avtomobil, kar nese sedanjim prevoznikom lepe denarje. Poštna uprava plača za prevažanje pošte na omenjeni progi 1200 kron dnevno, kar znese na leto vsekakor veliko svoto. V interesu sigurne in redne poštne zveze bi želeli, da prevzame poštna uprava poštno vožnjo iz Škofje Loke v Žiri in nazaj v svoje roke.

Himen.

Dne 6. septembra sta se poročila Anton Tršan z Anico Arneje roj. Baloh in Vaso Samce z gdč. Marušo Orehek.

Dne 7. sept. se je poročil v Petrovčah dr. Ludvik Šinkovec z gdč. Sento Vrečko, hčerko dr. Josipa Vrečka, odvetnika v Celju.

V Dobrni pri Celju se je poročil Rudolf Schmidt, veletrgovec iz Brežic, z gdč. Tino Vrečko iz Sv. Jurja pri južni železnici.

Dne 8. septembra se je poročil Tone Bregant, železniški uradnik v Zidanem mostu, z gdč. Marico Pucelj iz Goriče vasi.

Smrtna kosa.

Z Vrhpolja pri Moravčah poročajo: Umrl je dne 6. septembra ob pol 6. uri zjutraj na svojem domu veleč. g. Josip Pele, bivši kaplan v Šmartnem pri Kranju. Pokojni je bil rojen dne 14. aprila 1894 na Vrhpolju pri Moravčah.

Dne 8. septembra je umrl v Mariboru po daljši bolezni davčni nadupravitelj Anton Jurgelj.

V Brežacih je umrl 10. septembra tamošnji mestni župnik Josip Mešiček. Pokojnik je bil jako zabaven družabnik in splošno priljubljen med Brežicani. Politično se ni udejstvoval.

V Mariboru je umrla 10. sept. bivša uradnica okrož. sodišča gdč. Dragica Miklavič iz Goriče.

Umrli so v Ljubljani:

Marija Križnik, posestnica, 62 let. — Alma Lasič, poštarica v p., 63 let. — Karel Kalin, posestnikov sin, 2 leti. — Josip Žitko, železniški sprevodnik, 43 let. — Josip Klešnik, sedlarski pomočnik, 17 let. — Dragica Ižanc, knjigovezova hči, 17 dni. — Antonija Vurkelje, delavčeva hči, 3 in pol meseca. — Nada Grošelj, izvoščkova hči, 2 leti. — Anton Jeras, mestni delavec, 80 let. — Miroslav Šlechta, bančni uradnik 28 let. — Dora Stopar, delavčeva hči, poldrugo leto.

Dopis.

New York, N. Y.

Tem potom vljudno vabimo vse Slovence in Slovenke k igri, katero priredi Društvo Najsv. Imena v nedeljo 30. septembra v dvorani štev. 62 St. Mark's Place v New Yorku s prijaznim sodelovanjem Slovenske godbe ter pevskega in dramatičnega društva Domovine. Predstavi se "Ženitev", šaloigra v treh dejanjih. Osebe: Agata Tihonovna, trgovčeva hči, nevesta, Minca Zorman; Arina Pantalejmonova, tetka, Roza Štiftar; Tekla Ivanovna, snubačica, Nežika Pavlič; Podkolesin, dvorni svetnik, Srečko Rode; Kočkarov, njegov prijatelj, Jožef Podboršek; Jajčnik, eksekutor, Val. Capuder; Anučkin, pehotni častnik v pokoju, Jožef Dolar; Dunajska, strežnica, Josie Weith; Ževakin, mornar, mornar, Val. Kreč; Starihov, trgovec, Ivan Hren; Štefan Podkolesinov, sluga, Ivan Hren. Začetek ob 5. uri popoldne. Cena: sedeži prve vrste 75¢, druge vrste 50¢. Po igri žreb dobitka "skrivnosten zabojček", nakar sledi prosta zabava. Za obilno udeležbo se najvljudneje priporoča

Odbor.

Peter Zgaga

Sedanja moda je zato dobra, ker je že pred poroko nasičena ženinova radovednost.

* * *

Mlada zakonca sta sedela v mraku. Pa je mož nežno objel svojo ženico in ji rekel:

— Kaj ne, draga moja, prva ljubezen je najlepša.

— Seveda je, — je odvrnila. — No, sicer sem pa tudi s teboj še precej zadovoljna.

* * *

Včeraj je bilo objavljeno v listih poročilo, da je bolgarski kralj Boris pobegnil na Romunsko.

Tam bo lahko živel toliko časa, dokler ne bo romunskih kmetov navdala taka pamet kot je navdala bolgarske.

Potem gre lahko v kak angleški ali francoski hotel pomivat posodo.

Fant je še mlad in če bo priden, lahko sčasoma kuhar postane.

Z dobro govejo juho bo več koristil kot pa z vsemi kraljevskimi ukazi.

* * *

Nemčija se je vdala Francozom.

Francozi so zagnali krik zmagoslavja.

Pa je res silno junaštvo, če zada človek umirajočemu, ki se ne more braniti, zadnjo brco!

Francozi so samo z ježki junaki.

* * *

Človeško srce ima štiri prostore. V vsakega teh prostorov gre do 160 gramov krvi.

Koliko centov ljubezni se lahko spravi v žensko srce, pa losedaj zdravniki še niso dognali.

* * *

Žena se je oblačila in oblačila.

Maž je potrpežljivo čakal in čakal.

Čakal — kako dolgo, ve le mož, ki mora čakati ob takih prilikah.

Nazadnje je pa odšel v svojo sobo.

— No, jaz sem oblečena, pojdiva sedaj.

— Počakaj, — pravi mož, — da se še enkrat obrijem.

* * *

Zavezniška komisija je dognala, da Grki niso umorili laških komisarjev.

Zavezniška komisija je pa kljub temu odločila, da mora plačati Grška Italiji petdeset milijonov dolarjev odškodnine.

Če bi Mussolini vedel, da mu bo vedno taka odškodnina zagotovljena, bi brez dvoma dal na svojo pest pomoriti še par sto laških komisarjev.

* * *

Potnik, ki je prišel iz starega kraja, je rekel: Ej, to je pokalo, ko je dobila Jugoslavija prestolonaslednika.

* * *

Prispevek iz Chicaga.

Ali bi ne bilo dobro, če bi Republičansko Združenje, ki je nekoč majalo kraljestva in cesarstva, reklo že vsaj eno besedo v prid primorskim rojakom?

* * *

Ali bi ne bilo dobro, če bi 'Proletaree", katerega hranijo z blagajno Republičanskega Združenja, odstopil malo hrane tako izmučenim bojevnikom, kot sta naprimer goriška Straža in tržaška Edinost?

* * *

Ali bi ne bilo dobro, ako bi pridržal samo svoto za svoje pogrebne stroške, ostali kapital bi pa namenil tja, kamor je namenjen?

* * *

Ali bi ne bilo dobro, če bi v zahvalo za sprejete dobrote napisal kako besedo v prid Kraševcem ali Primorcem?

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEFH PISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 283 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Izpred celjske porote.

Dne 10. septembra se je pričelo jesensko zasedanje celjske porote, kojo je otvoril predsednik okrož. sodišča, dvorni svetnik dr. Kotnik s par uvodnimi besedami.

Ubijalec lastnega očeta.

Kot prvi se je zagovarjal pred poroto radi hudodelstva uboja Anton Pirnat, rojen leta 1897. v Sremiču, posestnikov sin in delavec v Anovcu v brežiškem okraju.

Obdolženec je živel s svojo ženo Ano Pirnat v Zagrebu. Dne 3. marca se je preselil na dom svojega očeta Jožefa Pirnata v Anovcu. Stanoval je z ženo in otrokom v sobi v hiši, oče Jožef Pirnat pa je imel svojo posteljo na podstrešju zidanice zraven hiše. Na to podstrešje se pride po lestvi, ki je prislonjena na vrata. Dne 3. aprila opoldne je naznanil obdolženec sosedom, da je oče prejšnji večer padel iz podstrešja zidanice in se tako potolkel, da je drugo jutro umrl. Sosedje so našli Jožefa Pirnata na postelji oblečenega in obutega ter po licu in obleki krvavega. Sum je padel takoj na sina, da je svojega očeta ubil. Pri raztelesenju so se našle tako poškodbe na telesu, da je morala nastopiti smrt v najkrajšem času.

Obdolženec se je zagovarjal, da je oče dne 2. aprila zvečer ponovno padel z lestve in da mu je sam parkrat pomagal v posteljo. Na očetovo stokanje ni polagal važnosti, ker je oče to delal večkrat. Drugi dan ga je našel mrtvega. Ta zagovor potrjuje tudi žena. Zdravniško mnenje izključuje poškodbe pri takem padcu ter pravi dalje, da je popolnoma nemogoče, da bi se človek po takih poškodbah mogel ganiti z mesta. Storilec je moral klečati na svoji žrtvi in je rabil tudi topo orodje. Obdolženca obremenjuje županstvo Videm in razne priče, ki ga slikajo kot nasilneža proti lastnemu očetu. Na licu mesta so se našli nadalje krvavi madeži v sobi, kjer stanuje sin, ne pa pri in na lestvi ter v očetovi sobi. Iz tega je sklepati, da se je vršil uboj v hiši in da je ubijalec nesel svojo žrtev pozneje na podstrešje. Obdolženec je tudi svoj zagovor tekom preiskave že večkrat izpremenil.

Pirnat se je zagovarjal pred poroto jako cinično. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje radi uboja, nakar je bil obdolženec obsojen na 15 let težke ječe.

Hudodelstvo posilstva.

Popoldne 10. sept. se je zagovarjal radi hudodelstva posilstva 17letni Maks Kovačič, posestnikov sin v Št. Petru pod Sv. Gorami. Obdolženec je meseca junija in julija t. l. na Križan vrhu večkrat spolno zlorabil neko 7 in polletno deklico. Izpričali so ga drugi fantje, ki so se večkrat ž njim razgovarjali o spolnem občevanju. Obdolženec dejanje priznа, kar je dokazano tudi po pričah in zdravnikih. Obdolženec je napravil na porotnike jako dober vtis in se je večkrat tekom obravnave razjokal. Ker se krivda ni mogla popolnoma dognati, so porotniki soglasno zanikali vprašanje radi hudodelstva posilstva in sodni dvor je izrekel oprostilno razsodbo.

V znamenju alkohola.

Dne 11. septembra je prišel pred poroto Ivan Železnik, samski rudar v Lokah pri Trbovljah. Omemenjeni je bil radi hudodelstva težke telesne poškodbe pred celjsko poroto že v poletnem zasedanju. Obravnava se je takrat preložila, ker se je obdolženec zagovarjal z dedno slaboumnostjo, kar je bilo treba šele dognati po zdravniku izvedencu. Ivan Železnik je 10. maja v Trbovljah, razgret od alkohola, zabodel dvakrat z nožem v hrbet rudarja Franca Hribarja ter ga tretjič vrezal čez oko tako močno, da se je moralo odstraniti operativnim potom. Obenem je oklal z nožem na hrbtu tudi rudarja Avguština Stermolieta.

Zdravniki izvedenci so na sedanji razpravi preiskali obtoženčevo duševno stanje in ugotovili, da je izvršil svoje dejanje v popolni normalnosti. Porotniki so vprašanje glede težke poškodbe potrdili z 9 proti 3 glasom, nakar je bil Ivan Železnik obsojen na 15 meseccev težke ječe.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

$1.50

TRPLJENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan **Frederick Marryat.**

(Nadaljevanje.)

V tem času pa so Hawkhurst in ostali razbojniki preiskali vso ladjo, da bi našli dragocenosti, toda brez uspeha. Voda v ladji je naraščala vedno bolj in vsi napori so bili zaman. Ladja se je hitro pogrezala. Bilo jo je že treba zapustiti in odpeljati svojo, razbojniško ladjo, da ne bi prišla v nevarnost v vrtincu ladje, ki se je potapljala. Kajn in Hawkhurst sta se s svojimi ljudmi vrnila na svojo ladjo, in predno sta bili ladji za kabelj vsaksebi, se je že ladja potopila z vsemi zakladi, po katerih so tako hrepeneli. Velika jeza je bila videti na Kajnovem obrazu, ko je v spremstvu prvega krmarja naglo stopal po krovu semintja. Vse je kazalo, da mu hudoben misli rojijo po glavi

Francisco se ni vrnil v svojo kabino. Ostal je spredaj pri svojih Krumanih, ki so bili sicer v manjšem številu, pa vendar znani kot odločni ljudje, katerih ni zaničevati. Opazilo se je tudi, da so se bili oborožili in se zbrali na sprednjem delu ladje, odkoder so pazili na vsako gibanje in se pogovarjali v svojem jeziku. Razbojniška ladja je razvila vsa jadra in plula proti severozapadu. Solnce je zopet zašlo, toda Francisco se ni vrnil v svojo kabino, šel je v spodnje prostore sredi Krumanov, ki so ga vzeli v varstvo. Ponoči jih je enkrat poklical Hawkhurst na krov, toda niso ga slušali. Tudi niso poslušali očitanja drugega krmarja, ki je prišel k njim. Med razbojniki jih je bilo dosti, ki jim je bilo videti, da se strinjajo s Krumani v njih vedenju gledé Francisca. Tudi med zavrženci se dobivajo razne vrste in razni značaji, in med temi razbojniki jih je bilo nekaj, ki še niso bili popolnoma izprijeni. Strašni umor škofov, grozna usoda Terezina in surovo barbarsko ravnanje kapitanovo s Filipom in njegovo ljubico — vse to so bile grozovitosti, kakršnih tudi najbolj zlobni niso bili vajeni. Franciscove prošnje za milost niso bile nikak zločin, a vendarle so mislili, da je njegova usoda odločena. Bil je splošno priljubljen in ako ga najzlobnejši izmed razbojnikov razen Hawkhursta niso ljubili, mu vendar niso odrekali spoštovanja, dasi so čutili, da bo Kajnova oblast kmalu uničena, če ostane Francisco še dalje na ladji. Že več mesecev je Hawkhurst, ki je sovražil mladeniča, delal na to, da ga odpravijo z ladje. In sedaj je zopet silil kapitana, naj se ga iznebi na vsak način, češ, da je to potreba zaradi njih lastne varnosti, ter opozarjal na vedenje Krumanov in izražal bojazen, da je velik del razbojnikov že tudi nezadovoljen. Kajn je čutil resnico Hawkhurstovih besedi in je odšel v svojo kabino, da premisli, kaj mu je storiti.

Polnoč je že minila, ko je Kajn nemirno zaspal, utrujen od raznih duševnih bojev minulega dne. Sanjal je o Franciscovi materi — prikazala se mu je, da prosi milosti za sina, in Kajn je govoril v spanju.

V istem času sta se Francisco in Pompej tiho priplazila h kajiti, da bi dobila Franciscove samokrese s strelivom, ako bi kapitan spal. Pompej se je splazil h kajiti, se ustrašil in stopil nazaj, ko je zaslišal kapitana govorečega. Oba sta obstala pri vratih in poslušala. "Ne — ne", je mrmral Kajn, "umreti mora — sicer — ne prosi, ženska! — Vem, da sem umoril tebe — ne prosi, mora umreti!" V srebrnem svetilniku je še gorela luč, katere svetloba je zadostovala, da je razsvetljevala kabino. Francisco je slučajno zaslišal Kajnove besede, je vstopil in prišel do postelje. "Deček! Ne prosi!" je nadaljeval Kajn, ki je ležal vznak in težko sopel, — "ne prosi — ženska! Jutri bo umrl." Nastal je premor, kakor bi speči čakal odgovora. "Da, kakor sem umoril tebe, umorim tudi njega!"

"Lopov!" je rekel Francisco z zamolklim svečanim glasom. "Torej ti si umoril mojo mater!"

"Sem — sem!" je odgovoril Kajn še vedno v spanju.

"In zakaj!" je nadaljeval Francisco, ko se po teh besedah spečega kapitana ni več bal, ako bi se oni prebudil.

"V jezi me je mučila," je odgovoril Kajn.

"Zlodelj! Torej si vendar priznal!" je zakričal Francisco tako glasno, da se je kapitan prebudil in vstal. Predno pa se je popolnoma zdramil in odprl oči toliko, da je razločeval razne predmete, je Pompej upihnil luč in nastala je popolna tema. Nato pa je položil svojo roko na Franciscova usta in ga odvedel iz kabine.

"Kdo je tu? Kdo je tu?" je kričal Kajn.

Častnik, ki je imel stražo na krovu, je prihitel dol. "Ali ste me klicali?"

"Klical?" je dejal kapitan. "Mislil sem, da je nekdo v kabini. Luč hočem imeti, to je vse", je nadaljeval mirneje, potem ko si je obrisal s čela mrzel pot.

V tem sta dospela Francisco in Pompej zopet v zavetje h Krumanom. Čustva mladega moža pa so se iz strahu pred smrtjo mogočno izpremenila v željo po maščevanju. Namena, da bi bil v kabini prišel do orožja, sicer ni dosegel, toda bil je sedaj trdno odločen, da vzame kapitanu življenje, kakor hitro le utegne.

Naslednjega jutra Krumani zopet niso hoteli iti na delo ali priti na krov, in o vsem položaju je Hawkhurst poročal svojemu predstojniku. Krmar je sedaj govoril popolnoma drugače. Prepričal se je bil, da stojé za njim, četudi ne vsi, vendar pa najboljši in najvplivnejši razbojniki, ki so bili kakor on sam osiveli na potu zločina.

"Mora se zgoditi, sicer ne boste dolgo poveljnik tej ladji. Od mene zahtevajo, da govorim tako!"

"Ali res?" je dejal Kajn posmehljivo. "Morebiti ste že izbrali mojega naslednika?"

Hawkhurst je opazil, da je začel napačno, in je poizkusil drugače. "Govorim samo za vašo korist. Ako ne boste vi poveljnik tej ladji, ne ostanem naj njej. Ako jo zapustite, grem tudi jaz in midva morava potem dobiti drugo."

Kajn se je pomiril in nista več govorila o tem.

"Možje naj se zberó in nastopijo!" je naposled dejal kapitan. In razbojniki so se zbrali na zadnjem delu ladje.

"Fantje, zelo mi je žal, da me naše postave silijo izvršiti posebno kazen; toda upor in sovraštvo se mora kaznovati. Kakor za vas, veljajo tudi za mene postave, ki smo si jih določili v svoj prid, dokler bomo živeli skupaj na morju; in zaraditega smete biti prepričani, da ravnam le po pravici, ako storim svojo dolžnost ter vam obenem dokažem, da sem vreden poveljstva. Francisco je živel z menoj od svojih otroških let. Živel je vedno z menoj in težko se mi je ločiti od njega. Toda jaz sem tukaj, da gledam na to, da se izvršujejo naše postave. Opetovano se je uprl in zaničeval moja povelja — zaraditega mora umreti."

"Smrt! Smrt!" je zavpilo nekaj razbojnikov; "smrt in pravico!"

"Nobenega umora več!" se je zaslišalo nekoliko glasov zadaj.

"Kdo govori tako?"

"Preveč se je moriło včeraj — nobenega umora več!" je zaklicalo več glasov naenkrat.

"Oni, ki govoré tako, naj stopijo pred mene!" je zavpil Kajn in grozeče gledal okoli sebe. Nihče se ni odzval temu povelju. — "Torej dol, možje, in priženite Francisca!"

Vsi razbojniki so hiteli navzdol. toda z različnimi nameni. Nekaj jih je bilo odločenih, da primejo Francisca ter ga izročé smrti, drugi pa so ga hoteli braniti. Začul se je velik vrišč in trušč. Nekateri so vpili: "Dol in primite ga!" Drugi zopet nasprotno: "Nobenega umora več! Nobenega umora več!"

(Dalje prihodnjič.)

ALI VESTE,

da se sme soglasno z novo priseljeniško kvoto priseliti v Združene države na leto nekaj več kot šest tisoč Jugoslovanov? Ali veste da Hekmar cigarete vsebujejo najmilejši in najboljši tobak za cigarete?

Iz pravljične dežele.

Čudovita dovršnost indijske arhitekture. — Cesar Džehan si je dal zgraditi mavzolej, ki je najkrasnejša stavba na svetu. — To veličastno stavbo je gradilo 22 let 20.000 delavcev.

Ko je Aleksander Veliki v silnih bojih uničil milijonsko armado kralja Darija in razbil mogočno državo perzijskega kralja, je bila njegov cilj staroslavna Indija z njenimi pravljičnimi zakladi in bogastvi, katerih pa mu vsled njegove zgodnje smrti ni bilo usojeno videti in zavojevati.

Indija je še danes na glasu kot dežela neizmernega bogastva in marsikateri radža, to je vladar ene številnih indijskih kneževin, ima toliko zlata in dragocenosti, da ni mogoče niti preceniti njihove vrednosti. Indija pa ne slovi samo zaradi svojega pravljičnega bogastva, marveč tudi zavoljo krasnih zgradb iz zgodovinske preteklosti. Vsako leto potuje v to deželo nanožica svetovnih potnikov, da si ogledajo priče velikega umetniškega razvoja indijske arhitekture. Razen slovitega mesta Delhi, kjer se nahaja ogromna palača velikih mogulov, potomcev Džingis Khana in Tamerlana, ter razen Benaresa, velikega romarskega kraja Indije ob sveti reki Ganges, ki šteje polrugi tisoč svetišč, je zlasti Agra cilj vseh indijskih potnikov.

Agra, še danes veliko mesto z 200.000 prebivalci, je bila v dobi vladavine mogulov glavno mesto Indije. Sijajna doba velikih mogulov je trajala približno od leta 1500. do 1700. in iz te dobe potekajo krasne zgradbe visoko razvitega umetniškega okusa, ki so še danes velika privlačna sila tega mesta. Vseskozi so to gradbeni spomeniki v brezhibnem mavrijskem slogu, tako naprimer orjaška palača šaha Džahangi s slovito sprejemno dvorano, biserna mošeja s tremi velikanskimi kupolami ter nagrobni spomenik cesarja Akbara. — Najzanimivejši gradbeni spomenik Agre, ki ga smatrajo za najlepše delo indijske arhitekture, celo sploh za najlepšo zgradbo na svetu, pa je sloviti Tadž, ogromni mavzolej cesarice Manu Begum, ljubljenke šaha — Džehana, ki je kot veliki mogul vladal od leta 1628. do leta 1658. Moguli so imeli navado, da so zase in za svoje drage gradili krasne mavzoleje, da ostanejo tudi potomcem v trajnem spominu — navada, o kateri nam pričajo tudi piramide egiptovskih faraonov.

O cesarici Banu Begum pripoveduje legenda, da je videla nekoč v sanjah krasen mavzolej, ki naj bi bil po smrti kraj njenega večnega počitka. Čudovita lepota njej namenjenega mavzoleja jo je pomirila in ni se več bala smrti. Ko je šah Džehan izvedel za sanje svoje ljubljene žene, je začel graditi za ljubljeno ženo, ki je kmalu potem umrla, mavzolej, kakršnega še ni videl svet. Tadž, tako se imenuje mavzolej v domačem jeziku, stoji v parku krasnih temnih cipres ob reki Džumna, pritoku sv. Ganga. Od vseh štirih krajev sveta vodijo k mavzoleju s kamnitimi ploščami obložene, z vodometi okrašene ceste. Od katerekoli strani pride, se nudi potniku enak pogled, ker je zgradba popolnoma simetrična. Na približno sto kvadratnih metrov obsegajoči platformi se na njenih štirih vogalih dvigaj vitki minareti, vsi popolnoma enaki, s kupolami. Sredi platforme stoječe poslopje zavzema polovico površine in je zgrajeno v podobi enakostranega osmerokota. Vrata in okna so v mavrijskem slogu. Simetrično s štirimi minareti se dvigajo nad poslopjem štiri stolpiči z zračnimi obrobnimi galerijami in malimi kupolami. V sredi se dviga velika, a vendar v lahkih, vitkih linijah zgrajena glavna kupola, ki ima v premeru 15 metrov, visoka pa j približno sto metrov. Glavno poslopje je zgrajeno iz bleščečebelega mramorja, ostale zgradbe pa iz rdečega peščenca. Zunaj in znotraj poslopja se nahajajo vdelani reki iz korana na črnem marmorju. — Skozi okna z luknjičastimi okraski pada tajinstvena, rožnobarvna svetloba v velik dvorano pod srednjo kupolo. Osvetljena s to rožnobarvno svetlobo stoji sredi dvorane takozvana kentofa iz belega marmrja, z divnimi okraski z vloženega kamatika in karneola. Ta kenatof je naokrog obdan z mramornato strešico s tako fino in nežno luknjičasto izdelavo da napravlja vtis, ko da je tkana iz sijajne svile. Spodaj v svodu pa se nahajata groba cesarice Banu Begum in šaha Džehana, ki je hotel počivati ob strani svoje ljubljene žene.

Jasno je, da je to divno gradbeno delo, bogato opremljeno z najfinejšimi specialnimi okraski, zahtevalo mnogo truda in časa. — Tradicija sporoča, da je pri tem čudesu arhitekture skozi 22 let bilo zaposlenih 20.000 delavcev. To so številke, kakor se podobne omenjajo le pri gradnji egiptovskih piramid. Poročila potnikov, ki so videli Indijo z lastnimi očmi, se ujemajo v zatrdilu, da je pogled na Tadž nepopisen. Najučinkovitejše je ogledovanje tega indijskega čudesa rano zjutraj zato ker žarki vzhajajočega solnca zavijajo Tadž v rožnato svetlobo, pri čemer efekt še učinkovi to dviga sestava belega marmorja in rdečega peščenca.

Naravnost nepopisen pogled pa nudi Tadž ponoči v mesečini. — V sinjesrebrni svetlobi bleščeč stoji Tadž kakor začarana palača, obdan od temnih barv gostih cipres, kot učinkovit kontrast. Šumenje valov Džumna, melodično previjanje žuborenja številnih vodometov, z vonjem bujnih cvetlic nasičeni zrak začara gledalca v sanjavo melanholijo; zdi se mu, da sanja.

Osleparjena Avstrija.

Na Dunaju se vrše obširne preiskave, ki so dognale velikopotezne sleparije avstrijskih carinskih uradnikov. — Dosedaj se je ugotovilo, da so cariniki prigoljufali nad 25 milijard kron.

Razkritje velikanske tihotapske afere na Dunaju.

Ogromno senzacijo vzbuja že nekaj dni na Dunaju in po vsej avstrijski republiki razkritje velike korupcijske afere, ki po svoji razsežnosti in zajetju celega uradniškega aparata menda nima slične predhodnice.

Preiskava velikega stila, ki jo je uvedla dunajska carinska direkcija, prinaša dnevno nove podrobnosti, vendar je glavni dejanski stan že ugotovljen v nastopnem: Pred kratkim je dunajski višji carinski uradnik začel prejmati prijave, da se pri obmejni carinski reviziji v Brucku ob Litvi vršijo razne nekorektnosti. Blago, ki je bilo označeno kot tranzitna roba, se je izmenjavalo in namesto njega se je v inozemstvo odpošiljalo slabše blago. — Zamenjana roba pa se je pošiljala dunajskim špediterjem, ki so jo razprodajali. Preiskava, ki je bila takoj uvedena, je eruirala presenetljive podatke. Dokazala je, da je cel aparat carinskih uradnikov in dunajskih trgovcev uganjal vsakovrstne manipulacije, s katerimi je avstrijsko blagajno prikrajševal za velike vsote. Sleparstvo se je vršilo v glavnem na ta način, da je špediter, ki je izvažal robo, s pomočjo carinskih uradnikov zamenjal carinsko visokovredno blago z malovrednim in to se je odpravilo preko meje.

Ob preiskavi je bilo takoj aretiranih 15 carinskih uradnikov v Brucku ob Litvi in Marcheggu, istočasno pa tudi cela vrsta dunajskih trgovcev, večinoma špediterske branže.

Tihotapljenje s tranzitno robo je postalo tekom zadnjih let že takorekoč pollegalno opravilo. — Na avstrijskih blagovnih borzah se je tranzitna roba čisto odkrito prodajala kot takozvana "prosta roba". To je značilo, da je roba nezacarinjena in da je podkupnina carinskim uradnikom ž izplačana. Postojale so razne takse za različne blagovne vrste. V glavnem je šlo za kakao, čokolado, špirit in vino, ker je nanje udarjena razmeroma najvišja carina.

Škoda, ki jo je utrpela avstrijska državna blagajna, se po prvih ugotovitvah ceni na 25 milijard kron. Toda niti preiskave vodijo iz Brucka in Marchegga v vse avstrijske carinarnice, in vrhu tega se pokazuje, da se tako širokopotezno tihotapljenje tekom let ni moglo vršiti brez vednosti centralnih oblasti! Zato se pripravlja temeljita preiskava tudi v glavnem carinskem uradu in dunajski finančni okrajni direkciji. Razburjenje pri vseh finančnih oblastih je ogromno, kajti neprestano se pojavljajo nove priče in nova poročila z meje, ki podajajo nove delikatne podrobnosti, — dnevno sledijo nove aretacije, na nogah je ves avstrijski kriminalni aparat. Senzacija šele stopa v kulfinacijo, razpravljal pa bo o njej ves svet.

Carska opera.

Bivša carska opera "Marijin teatr" v Petrogradu je pred meseci pogorela do tal. Sama zgradba je bila arhitehtonično prilično neznatna, pač pa obsežna za več tisoč gledalcev. Opera je stala nedaleč od Jekaterinskega kanala. V njej se je praznovala dolga dolga vrsta sijajnih večerov. Vse do revolucije je bilo to pravo dvorno gledališče, zbirališče visoke aristokracije in najodličnejše elegance. Vsaka sezona se je otvorila z Glinkovo opero "Življenje za carja" in se je ž njo tudi zaključila. Kadar je dvor najavil svoje visoko prisostvovanje pri predstavi, je policijsko častništvo formalno zasedlo vse primerne sedeže. Detektivi so tičali v elegantnih frakih. . .

Repertoar je bil vedno prvovrsten in ansambl so sestavljali najglasovitejši solisti, baletni mojstri in balerine svetovnega glasu. Adekvaten je seveda bil tudi orkester. Med prvimi močmi so bili glasoviti basist Šaljapin in Kartakov, zadnje mesece pred revolucijo tudi baritonist Zalewski. — Preslavljeni plesalki Pavlovna in Karsavina vzbujata danes po evropskih centrih senzacije. Toda najslavnejša je bila plesalka Lješinskaja. Šepetalo se je, da je nekdaj v romantični ljubavi plamtel zanjo car Nikolaj; pozneje so jo oboževali veliki knezi. Bila jim je "božica".

Oder je bil urejen najmodernejše. Glavno režijo je vodil Nemec Mayerhold. Sijaja dvorne opere tudi še revolucija ni zmanjšala. Uničili so ga boljševiki. — Pred dvema letoma je opera zopet začela poslovati, toda umetniki so se radi vedno slabših gmotnih razmer začeli razhajati. Vendar pa je po Šaljapinu in Karsavini ostalo še dovolj moči, ž so umetniški nivo opere do požara vzdržali na dostojni višini.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

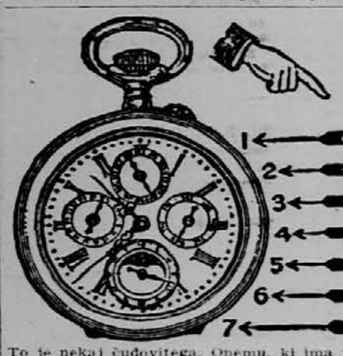

NE POŠLJITE NITI ENEGA CENTA

ČUDOVITA URA

Ima šest kazal.

Oglejte si to čudovito uro, ki:

1 kaže ure,
2 kaže minute,
3 kaže sekunde,
4 kaže dneve v tednu,
5 kaže dneve v mesecu,
6 kaže lunine izpremembe.

To je nekaj čudovitega. Onemu, ki ima tako uro, ni treba kupiti koledarja, ampak samo na uro naj pogleda, pa bo vedel ne samo, koliko je ura do minute in sekunde pač pa tudi za dan v tednu, za dan v mesecu, ime meseca in položaj lune. S tako uro boste vsakogar presenetili. Vsak, kdor vidi to uro ,jo hoče imeti. Ta ura je v krasnem, močnem obolu. Velikost 16, kaže pravilen čas ter je garantirana za 20 let. Ura je vredna $20.00, toda za kratek čas jo bomo prodajali za $12.75, poleg ure bomo pa dali povsem brezplačno krasno pozlačeno verižico, žepni nož, vreden $1.50, in poseben vreden dar. Ne pošljite nobnega denarja, pač pa samo kupon, $12.75 boste pa plačali, ko boste sprejeli blago. Imejte to uro trideset dni in v slučaju, da ne boste zadovoljni ž njo, vrnite blago in mi vam bomo poslali blago nazaj. — Ne stane nič poskušati in videti, kako čudovita in zanimiva je ta ura. Ne čakajte, da se bo cena zvišala, ampak pošljite naročilo sedaj. Pošljite naročilo:

UNION MAIL ORDER COMPANY
629 Eight Ave. Dept. 852, Milwaukee, Wis.

CUPON

UNION MAIL ORDER COMPANY
629 Eight Ave. Dept. 852, Milwaukee, Wis.

Prosim pošljite mi takoj koledarsko uro, poleg ure pa povsem brezplačno pozlačeno verižico, žepni nož in poseben dragocen dar. Ko bom sprejel blago, bom plačal $12.75, in če ne bom zadovoljen, bom vrnil uro v tridesetih dneh, vi mi boste pa poslali denar nazaj.

Koliko ur.....
Ime .....
Naslov .....

IZPLAČILA v AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.00U. — frankov, to je približno $200.— za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo priporočati pošiljati čeke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso priptavni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim potem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti brez neprilik.

Tudi za nabavo potnega lista — (posa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in zasedenem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vsled naraščujočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do $25. računamo po 75 centov; od $25. naprej po 3%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

Hranjenje

ustvarja ugodne prilike, katere razsipnost ovira, postavlja temelj neodvisnosti v Vaši bodočnosti, navdušuje k stvarnemu delu, katero je edini pogoj napredka.

Odločite se za varčevanje s tem, da uložite prihranke pri nas na —

"Special Interest Account"

Sigurnost zajamčena, 4% obresti na leto.

Vse vloge narejene do 1. oktobra obrestujejo se že s

1. oktobrom t. l.

Denarne nakaznice izplačujemo točno, brzo in ceno potom pošte, brzojavnega pisma ali brzojava.

Dolarske nakaznice izplačujemo v efektivnih ameriških dolarjih v Trstu, Opatiji in Zadru.

Zastopamo vse prekmorske parobrodne proge in preskrbimo potrebne listine za priseljevanje.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, : : : : New York, N. Y.
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanski; 10. Tihi veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnčice; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkvica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danici; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska ro'a. 27. Hercegovska; 28. Ljubezen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 30. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad rudečih rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenac, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravični; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj. 67. Hey Sloveni. 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbine tužni?; 81. Pobratimija; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihi noči. 85. Milica; 86, Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molče slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94; Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraji; 97. Pod oknom; 98. Ljubezen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Raztanek; 101. Svračanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prelja.

Cena s poštnino $3.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street New York

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

8 (Nadaljevanje.)

Iz vasi se je vedno sam odpeljal, Melanija ga je pa čakala izven vasi na cesti..

Kako krasna je bila vožnja v vetru lepega majskega jutra. Sedela je vedno poleg gospoda Pascala. Ko sta se sestala in ko sta se ločila, sta si podala roki. Ta dotikljaj jim je govoril o tisočerih novih stvareh.

In če je bil slučajno kaka kamen na cesti, da se je voz zazibal, sta zadela s telesi ali z glavama skupaj, in Melaniji se je že parkrat zdelo, da je začutila njegove ustnice na svojem vratu.

Seveda, tega je bil kriv kamen na cesti.

Ko sta se dodobra seznanila, ji je začel pripovedovati Pascal o svojem življenju, o svojih starših in o rojstnem kraju.

Kmalo je vedela, da je star petindvajset let, da je baš končal svoje pravne študije, in da je bil prej na poljedelski šoli.

Mater je bil izgubil že v rani mladosti, njegov oče je pa polkovnik v pokoju. Oče živi v Libourne.

Tam je rodovitna dežela, polna vinskih trt.

— Vse to vam bom enkrat pokazal — je zaključil Pascal ter počil z bičem.

— Enkrat mi boste pokazali? — se je zamislila Melanija. — Svojo domovino ji hoče pokazati? Kako vendar? Prav do Libourne ne bosta šla jpoizvedovat po kozi.

Silni svetovi so se odpirali pred njo. Pred svojim duševnim očesom je videla samo žarko luč.

Oh, kako je lepo življenje, kako lep je svet!

— Torej ste advokat? — ga je vprašala Melanija.

— Bog varuj! — je vzkliknil. — Študiral sem samo iz dolgega časa.

— Ali ste izvežban poljedelec?

— Tudi ne.

— Ali ste godbenik?

— Ne, ne. Igram samo zato, da jezim svoje sosede.

Melanija ni vedela, kako naj izve za njegov stan.

— Ali ste velik prijatlej gospoda župnika?

— Ne, nisem. Šele tukaj sem se seznanil žnjim. Moj prijatelj George Lacq ga boljše pozna.

— Ali je gospod Lacq godbenik?

— Godbenik pa ni, pač pa bogatin.

— Nič več se ga ne vidi v Malirecu.

— On je že pred več dnevi odpotoval.

— Ali ste zastran tega svojega prijatelja prišli sem?

— Deloma zastran njega, deloma zato, da se nekoliko pozdravim. Moj gospodar mi je dal daljši dopust.

— Ali imate gospodarja?

— Da, jaz sem privatni tajnik senatorja Alfreda Laccare.

— Ah, — se je začudila Melanija.

V tem "ah" je bilo vse polno občudovanja, udanosti in ponosa. Senatorjev tajnik! To je ugledna, imenitna služba!

— To ni nič — je rekel Pascal. — Toda moj gospodar ima pred seboj lepo bodočnost. V treh ali štirih letih bo brezdvoma minister. Grdo bi bilo od njega, če bi mene ne napravil za kabinetnega šefa. Potem bom dal vsem revežem v Franciji trafike. In ko bo minister strmoglavljen — dalj časa se ne bo vzdržal kot par mesecev, — mi bodo dali za odškodnino kako prefekturo.

— Prefekturo? — se je čudila Melanija.

— Meni se zdi, da jo bom zavrnil. Poslance hočem biti, kajti jaz sem kot ustvarjen za boj. Ko se bom nekaj časa vlačil po raznih uradih, bom kandidiral. Jaz hočem naprej, vedno naprej.

Bil je silno navdušen.

Melanija ga je pa bolj verno poslušala kot gospoda na prižnici.

S takih pohodov sta se vračala pozno popoldne.

Ona je izstpila par streljajev vstran od hiše, da bi ljudje ne vedeli, da se je vozila žnjim.

Pri neki priliki sta ležala v travi. On se je vedno bližje pomikal k nji, ona se je umikala.

Naenkrat jo je objel. Ona ni imela dosti moči, da bi se mu izvila. V istem trenutku je pa že začela deževati na njen vrat, na njen obraz in na njene roke množica poljubov.

Melanija se je naenkrat zresnila. Njene oči so bile velike, tako velike in tako žalostne.

Gledala je nadaljno morje, na krasno morje, v katerega je planil njen oče, ker je sanjal prekrasne sanje.

— O čem premišljujete, gospodična? — jo je vprašal s sladkim glasom.

— O ničem, o ničem, gospod Pascal.

In že se mu je smejala.

Nekega jutra, ko sta sedela sama pod vrbo, sta opazila na cesti, kjer sta pustila konja in voz več ljudi kot ponavadi.

Ljudje so hodili v Mariek na misijon.

Dospevši na cesto, je opazil Pascal črno kozo s tremi rdečerjavimi progami. Na konopcu jo je vodil star kmet.

Ko jo je Melanija zapazila, je prebledela.

— To je moja koza — je rekla svojemu prijatelju.

— Mislite?

— Seveda, moja je. — Stopila je k živali ter si jo je natančno ogledala.

— Dobro jutro, — je rekel kmet — katerega je začela vznemirjati radovednost Melanije.

Bil je star in skljućen, jako zvitega pogleda.

— Da, moja je, Tudi na vratu ima bradavico.

Poklicala jo je. — Na, soli, soli!

Žival se pa ni zmenila zanjo.

— Za božjo voljo, ali me ne poznaš več?

— Morda vas je zgrešila, ker vas že ni dvajset dni videla.

Zatem je nagovoril kmeta:

— Dobri mož, odkod ste privedli to žival?

— Z doma.

— Kje pa ste doma?

— V Fresniere.

— Ali vam je znana vas Malirec?

— Malirec. — — — Da, slišal sem.

— Ali niste bili pred tremi tedni tam?

— Ne.

— Ali veste, da niste bili?

— Ne, nisem bil.

(Dalje prihodnjič.)

ELECTRIC SIGN

Električno znamenje je kot prodajalec, ki stoji pred vratmi vaše trgovivne ter vabi ljudi, naj stopijo notri. Električno znamenje opozori nase več ljudi kot jih more navaden prodajalec, kajti videti ga je mogoče nad en blok daleč podnevi in ponoči.

Z veseljem vam bomo pomagali izbrati znamenje, pripravno za vašo trgovino. Vprašajte za podrobnosti

The New York Edison Company

At Your Service

Electric Sign Bureau

130 East 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600

Klasična žena.

Joža Keršmanc.

Ničemur na svetu ni bil gospod Tratar bolj nenaklonjen kakor neprestanim opominom svojih oženjenih prijateljev, ki so ga ob vsaki priliki nagovarjali, naj se vendar enkrat oženi tudi on.

— Tak dečko kakor si ti, Peter! V najboljših letih, vesel, zdrav! Samo s prstom bi mignil in tvoja bi bila, kakršno bi ti zaželelo srce. . . Ali misliš ostati samec vse svoje žive dni?

Takih opominov se je otepal gospod Tratar takole:

— V stajo ne skočim prej, dokler si ne najdem klasične žene!

Kako sitno je za človeka, ako je samec, je skušal Tratar še posebno, ko se je poslužil nekoč modernega načina ženitve in poslal v neki dnevnik sledečo kurioziteto:

— Mlad uradnik se želi seznaniti v svrho ženitve s klasično ženo v starosti od 18 do 30 let. Premoženje postranska stvar. Samo resne ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravništvo tega lista pod "Večna pomlad".

Naval je bil strašen. Ko se je vrnil koncem tedna v upravništvo odposlani sinček Tratarjeve gospodinje s celo vrečo "Večne pomladi", je imel Tratar dela do polnoči, preden je pregledal vsa pisma in vse slike. In kakor še nikoli, se je gospod Tratar takrat smejal, klel in robantil in jezil ko je iz poslanih slik spoznal, kaj vse si nekatere Evine hčerke predstavljajo pod imenom klasična žena.

In zgodilo se je, da se je gospod Tratar čez noč odločil:

— V deželo klasike se odpeljem, v domovino Sokrata in Demostena. Če ne dobim klasične žene tam, je ne dobim nikjer na svetu.

V uradu je škilil poslej iznad svojih računov z enim očesom tudi na novo grško slovnico, ki si jo je kupil samo zato, da bo nekoč lažje brskal po vonljivem polju klasičnega ženstva.

Še tisti mesec je stopil pred ravnatelja ter ga prosil za daljši dopust.

— Kaj pa vam je, gospod Tratar? — ga je smehljaje vprašal dobrodušni vladika urada.

— I, srčna napaka mi dela preglavico! — si je izmislil gospod Tratar in bridko zavzdihnil.

— Če ni mogoče vzrok tej vaši srčni napaki zapeljivi rod Evinih hčerk, gospod Tratar?! — mu je pomenljivo požugal s prstom zviti vladika. — No, pa naj bo. Vrnite s zopet zdravi in veseli!

In gospod Tratar je šel.

Kakor tat, ki se boji, da bi ga kdo videl in povpraševal, kam, je smuknil s svojim rumenim kovčegom v vlak in se odpeljal proti Trstu, tam pa zlezel z voznim listkom Atene v eleganten Lloydov parnik "Linea celere" in se ni oddahnil prej, dokler ni pokazal parnik tržaškemu pristaniču hrbta in odšumel po svetli Adriji deželi solnca naproti — proti deželi klasike.

Tratar ni bil pesnik, zato se je v Atenah toliko kot nič zanimal za Akropolis in druge take ostanke iz slavne grške davnine. Tratarjeva prva skrb je bila, da si je v boljšem hotelu poiskal sobo, se najedel in napil, potem pa odšel za nekaj ur počivat.

Ko se je zdramil, je skočil z divana in zaklical:

— Jernejček!

Pa si je domislil, da ni več v Ljubljani in da iz Aten ne prikliče gospodinjinega sinčka Jernejčka, in zasmejal se je na ves glas.

Vrata pa so se odprla in v sobo je stopila visoka ženska v lahni obleki, v obraz opaljena od solnca. Z živahnimi črnimi očmi je strmela na gospoda Tratarja kakor na lepo nebeško prikazen, in čim bolj je strmela vanj, tem bolj je bil gospod Tratar v zadregi.

Zajecljal je:

— Ojnos!

To besedo si je iz slovnice še najbolj zapomnil, zato jo je bleknil kar tjavendan, čeprav ni bil žejen — samo da je nekaj izpregovoril.

Obrnila se je, visoka, kipeča. Skozi skoro prosojno obleko gibajoče se linije njenega razkošnega telesa so spominjale na prelest tiste Helene, katero tako zapeljivo opeva stari grešnik Homer.

— KŽlasična žena! — je spreletelo gospoda Tratarja in nemirno je stopil k oknu.

Lepa sobarica se je vrnila s steklenico črnega vina, gostega kakor olje in jo postavila na mizo. To vse pa tako tiho, da je Tratar, zamaknjen v bleščobo atenskega mesta, niti čutil ni.

— Ojnos! . . .

Zdrznil se je in se naglo ozrl — na vratu pa ga je nekaj zapeklo in v istem hipu so se mu izza hrbta sladko nasmehljale živahne črne oči.

— Vi ste tujec v tem mestu, gospod?

— Odisej. . . je vnovič bleknil tjavendan gospod Tratar.

Hotel je iztegniti roko proti steklenici na mizi, ko se je zgodilo nekaj čudovitega: Dvoje belih ženskih rok je zdrknilo na njegove prsi in tik ob njem je zavonjala prelest tako dolgo iskanih klasičnih linij. . . Omahnil je, sam ni vedel, kam ,ž njim, živahne črne oči, bele roke — skozi odprto okno pa je vztrepetal tisti hip blesk atenskega mesta kakor pisana fata morgana.

Takoj popoldne se je napotil gospod Tratar k morju, spotoma pa je nekaj brundal sam zase, da so ga zagoreli Atenčani začudeno pogledovali.

— Kdaj se je vršila bitka pri Salamini? Ali danes, ali pred tisoč leti? . . . Salamenska bitka leta 1922 .. . In jaz sem bil premagan . . .

Vest mu je očitala, da se ni dovolj branil, da ni dovolj pogumno odbijal navala belih rok, zato je neutegoma skočil v morje, da se opere spomina na svoj poraz in stopi iz vode zopet čist in nepremagljiv.

Vsa obal je bila polna kopalcev in kopalk. V žaru južnega solnca vrteči se kalejdoskop plavalnih kostimov, živopisanih, rdečih, zelenih, rumenih, vijoličastih, žoltih je pljuskal v morje, se potapljal dvigal, igral z bleščečimi valovi, se odmikal, pa se zopet približeval obali. Od solnca ožgana, kakor bronasta telesa, rjave prsi, rjavi obrazi.

Gospod Tratar je ležal zleknjen na beli skali in gledal v ta živi kalejdoskop. Bil je kakor omamljen od solnca in od vsega tega vrvečega življenja okrog sebe. Pa kakor je gledal in iskal, da bi njegovo vešče oko izluščilo iz gomazeče gneče kolikor mogoče popolno klasično žensko telo, toliko bolj se je čudil in postajal nezadovoljen.

Dežela klasicizma — ali te ni sram! Ali iz vse te pisane gruče res ne moreš pokazati gospodu Tratarju, loveu na klasične žene, ene same klasične žene?

Gospod Tratar se je dvignil s skale, pokazal s svetim ogorčenjem hrbet brbljavemu kalejdoskopu in odhitel v mesto.

In ni miroval prej, dokler ni, počivajoč na divanu v svoji hotelski sobi, sestavil na podlagi novogrške gramatike interesantno spomenico, katere vsebino je pet minut pozneje z veličastno ginjenostjo izgrgral pred lepo sobarico:

— Samo ti si klasična žena, samo ti boš moja žena!

— Samo ti si klasičen mož, samo ti boš moj mož!

Tako mu je smehljaje odgovorila ona in z vročima rokama obvisela na vratu, drhteča in sladka.

Ko mu je še povedala, da ji je ime Helena, je bil gospod Tratar na vrhuncu in ničesar si ni bolj želel, kakor da bi bil s klasično vročekrvno Grkinjo že enkrat v Ljubljani. Pri tem je bil originalni lovec na klasične žene tako prebrisan, da je prekanil celo svojo vest: iz "salamenske bitke leta 1922", je zabrisal svoj poraz z izdatnim tučem smeha in si dokazoval, da je bil zmagalec on, ne ona . . . da je bil njen nenadni poljub le nekaka zvezda vodnica v pravilno smer njegove končne zmage.

Navihan ptiček, ta gospod Tratar!

A še bolj navihana ptičica ona, njegova klasična žena Helena.

Med vožnjo iz Aten proti Trstu, kamor se je odpeljal gospod Tratar s svojo čarobno izvoljenko še tisti teden, je vzbujal na krovu parnika občo pozornost ženskmlad, črnolas Italijan, lep kakor sam Jupiter. In medtem, ko si je belil gospod Tratar v kabini glavo z novogrško slovnico in sestavljal za svojo izvoljenko novo spomenico, potom katere bi ji obrazložil, kdaj jo namerava popeljati pred oltar, kdaj naj jima zazvončklja poskočna zarja svatbe v beli Ljubljani, se je sprehajala klasična Helena, vsa v svili in žametu, da bi ne bil spoznal človek v njej nekdanje sobarice, zamišljena po krovu in izpuščala iz svojih črnih oči strelice samo na črnolasega Jupitra. Znano je, da so celo bogovi sami v rokah žensk navadne igračke. . . In tako je podlegel tudi črnolasi Jupiter. . .

Katastrofa je nastopila v Trstu. Nekje na Corsu se je gospod Tratar nenadoma presenečen ozrl: — ne njegove klasične žene Helene, ne njegovega rumenega kovčega ni bilo nikjer. . . .

Kakor blisk je posvetil tedaj v možgane gospoda Tratarja drobec prizora s parnika: Ko je on, gospod Tratar, stopil nekoč nepričakovano na krov, mu je prihitela Helena vsa zasopla nasproti, v nasprotno smer pa je bežal, kakor da kuri vrag za njim, črnolasi Italijan. Drobec, takrat kakor iskrica, brez pomena, je osvetil zdaj kakor žareč požar vso situacijo.

Nov dokument ženske zvestobe. . .

Gospod Tratar se je vrnil v pristanišče, treščil novogrško slovnico v morje, potem pa sedel v prvi brzovlak proti Ljubljani in med vso vožnjo sopihajoč zlagal ženskemu spolu na čast novo vrsto sonetov s približno sledečim refrenom:

— Proklete babe, naj vas vrag pobere vse skupaj! —

Pravijo, da se je gospod Tratar po tem svojem romanu — ki ga je odkril samo svojim najintimnejšim prijateljem — temeljito poboljšal, da o klasičnih ženah sploh ne mara več slišati, da je žensk in klasicizma do grla sit.

ALI VESTE,

da se vrh Triglava, najvišje gore v Jugoslaviji, stikata jugoslovanska in italijanska meja? Ali veste da je turški tobak v Helmar najčistejši tobak, ki ga morete kaditi?

Kretanje parnikov - Shipping News

29. septembra
Albania, Cherbourg; Lafayette, Havre Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Columbus, Bremen.

2. oktobra:
Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Pres. Arthur, Cherbourg, Bremen; Resolute, Cherbourg, Hamburg; Aquitania, Cherbourg.

3. oktobra:
Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Pres. Polk Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

4. oktobra:
Westphalia, Hamburg.

6. oktobra:
Homeric, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Orca, Cherbourg Hamburg; Volendam, Boulogne.

9. oktobra:
Leviathan, Cherbourg; Mauretania, Cherbourg.

10. oktobra:
France, Havre; Pres. Garfield, Cherbourg; Yorck, Bremen.

11. oktobra:
Pres. Wilson, Trst; Mount Clay, Hamburg.

13. oktobra:
Majestic, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Saxonia, Cherbourg; Chicago, Havre; Orduna Cherbourg, Hamburg; Ryndam, Boulogne.

16. oktobra:
Berengaria, Cherbourg; Reliance Cherbourg, Hamburg; Canopic, Cherbourg, Bremen.

17. oktobra:
Muenchen, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg; Tyrrhenia, Cherbourg, Hamburg.

18. oktobra:
Albert Ballin, Hamburg; Rochambeau, Havre.

20. oktobra:
La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherbourg.

23. oktobra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

24. oktobra:
Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.

25. oktobra:
Thuringia, Hamburg; Colombo, Genoa.

27. oktobra:
Homeric, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Vendam, Boulogne.

30. oktobra:
Resolute Cherbourg, Hamburg.
Mauretania, Cherbourg.

31. oktobra:
France, Havre; Pittsburgh, Cherbourg, Bremtn; Bremen, Bremen; America, Genoa; Bevedere, Trst.

V ali IZ
JUGOSLAVIJE

Kupite vnaprej plačane karte svojim sorodnikom za naše črte.

WHITE STAR LINE
New York — Cherbourgh
Olympic.. 29. sept.; 20. okt.; 10. nov.
Homeric .... 6. okt.
Majestic.... 13. okt.; 3. nov.; 24. nov.
(Največji parnik na svetu.)

AMERICAN LINE Joint
WHITE STAR LINE Service
New York — Cherbourg — Hamburg
Manchuria 11. okt.; Canopic 18. okt.
Mongolia 25. okt.; Minnekahda 1. nov.
(3. razred
Pittsburgh ..... 8. nov.; 12. dec.

RED STAR LINE
New York — Cherbourg — Antwerp
Belgenland..... 3. okt.; 7. nov.
Zeeland.... 10. okt.; Lapland 17. okt.
Dobra hrana. Zaprti prostori.
Velika javna zbirališča. Oglasite se pri lokalnem agntu ali pri
PASSENGER DEPARTMENT
No. 1. Broadway New York.

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

New York, Plymouth, Havre, Paris
PARIS .... 3. okt.; 24. okt.; 14. nov.
FRANCE .. 10. okt.; 31. okt.; 5. dec.
LA SAVOIE 20. okt.; 24. nov.; 22. dec.
LAFAYETTE .... 10. nov.
New York, Havre, Paris
ROUSSILLON ..... 6. oktobra
CHICAGO ..... 13. oktobra
ROCHAMBEAU ..... 18. oktobra
New York, Vigo (Spain), Bordeaux
LA BOURDONNAIS ..... 27. okt.
Pišite za navodila lokalnem agentu ali za glavni urad:
19 STATE STREET, NEW YORK

LEPO STANOVANJE

se dobi za enega ali dva moža; zračna soba, čiste postelje, električna razsvetljava. Lahko se dobi tudi hrana. — Mrs. Alois Rupnik, 35 First Ave., New York City.
(28-29—9)

Kje je moj brat JOHN TURK? Svoječasno je bival v Adrian, W. Va., Box 31. On je član Hrv. Zajednice. Če kdo ve zanj, ga prosim, da mi javi njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Stjepan Turk, pošta Belišče, Slavonia, Jugoslavia.
(27-28—9)

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojca iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street) New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA
od NEW YORKA do TRSTA
(preko Genove)

Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi veličastnimi parniki,
COLOMBO ..... 25. okt. ..... 5. dec.
AMERICA ..... 27. okt.; 7. decembra
DUILIO (prvokratno odplutje) .. 20. nov.
Največji in najhitrejši parnik na olje za Sredozemsko morje.
Udobne kabine tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske.
Pri okusnih obedih je vino brezplačno.
Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri
NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agenti New York
Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Belgrad in njene podružnice.

Pripravna in kratka pot v JUGOSLAVIJO.

POTUJTE varno in udobno na ameriških vladnih parnikih, ko potujete v Jugoslavijo ali dobivate sem svoje sorodnike. — Odplutja dvakrat na teden. Udobno in hitro potovanje, izborna in raznolika hrana — prostorne kabine—vsakovrstna udobnost — druzabna zbirališča—to imate na razpolago na ameriških vladnih parnikih.

S. S. Leviathan.... 29. sept.; 20. okt.
S. S. Pres. Arthur ..... 2. okt.
S. S. Geo. Washington ..... 6. okt.
S. S. America ..... 13. okt.
S. S. Pres. Roosevelt ..... 23. okt.
S. S. Pres. Harding ..... 27. okt.
Pišite po navode glede odplutja,cen itd.

United States Lines
45 Broadway New York City
Lokalni zastopniki v vseh mestih.
Upravitelji za
U. S. SHIPPING BOARD

IŠČE SE

dobre dogarje, kakor tudi dobrega formana s priporočili; javi naj starost, skušnje in plačo, katero zahteva. — Max Fleischer, 475 N. McNeill St., Memphis, Tenn.
(28-9—1-10)

OPOMIN

onim, ki mi kaj dolgujejo. Kdor se v kratkem ne oglasi, ga obelodanim — Joe JJakšetič, Box 66, James City, Pa.

Kje je moj prijatelj ALOJZIJ ŠABEC in sorodnik GRGA MALAVEC? Prosim, da se mi javita. — John Malavec, Box 164, Pittsfield, Pa. (28-29—9)

POTOVALNI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni nabirati naročnino za "Glas Naroda", so:
Joseph Černe, Anton Simčič in Joseph Smalzel.
Upravništvo.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovana izdaja
Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino $2.—
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"